

De 4 første Linier have i sig selv ikke noget at betyde, de skulle kun tydeliggjøre, at hvor der intet Menighedsraad er, skal det med Hensyn til de Fattiges Kasser, Bestemmelsen om, hvilke Bøger og Psalmebøger der skal bruges, om Confirmations Afholbelse, to Gange om Aaret forblive ved det Bestaaende og det kunde maaskee være nødvendigt at gjøre en saadan Tilsvining. Derimod ligger der en større Betydning i Slutningen af den nye Paragraph, at de i §§ 18, 19, 24, 28, 30 og 32 Menighedsraadet tillagte Rettigheder og Pligter gaar over til Communalbestyrelsen eller Sogneforstanderskabet, hvor intet Menighedsraad er oprettet. §§ 18 og 19 angaar Pleiebørn og Fanger; § 24 Kirkesangen, § 28 Forandring af Tiden for Gudstjenesten, § 30 Indflydelsen paa Kirkesyn, § 32 Sognes Ommanectering o. s. v. Jeg skal blot bemærke, at med Hensyn til Indholdet af to af disse Paragrapher har allerede Sogneforstanderskabet nogen Indflydelse eller det er i alt Fald foreslaaget i Lovudkastet om Kirkesyn og Præstegaardsyn, at det skal have Indflydelse paa Kirkesyn. Med Hensyn til Kirkesangen har Sogneforstanderskabet allerede den Indflydelse, at det bestemmer, hvilken af Sognets Skolelærere der skal forestaae Kirkesangen.

Ordføreren: Jeg skal først høre mig med Hensyn til Forslaget, at der i § 28 skal mellem Brudevielse og Barnebaab indføres „Altergang“. Først Loven om Sognebaandets Løsning udkom, meente man, at alle Frihedsforbringere vilde blive fyldestgjorte, naar denne Lov udkom, hvorefter de enkelte Menighedsmedlemmer ikke skulde være bundne til Sognets Præst, men skulde kunne henvende sig til hvilken som helst anden Præst. Men efterat denne Lov er udkommen, bliver der fra een Side mere og mere paatrængende arbeidet paa en altid videre Udvidelse af denne Frihed. Det er klart, at man herved gaar ud fra den Anskuelse, som ogsaa Fleertallet har udtalt i den trykte Betænkning; at denne Sognebaands Løsningslov skulde være bleven Overgangen til en ny Udvikling, hvorved Sognemenighedernes Grændser skulde blive flydende, lige som opløste, saa at der skulde foretages Wandringer

ud til alle Sider fra Sognemenighederne og deres Præster. Dette er nu ikke truffet ind. Med Undtagelse af Thyen er der, som bekendt, saa Steder, hvor Loven har havt nogen praktisk Indflydelse. Det er denne Erfaring, som synes at have gjort, at man har bestemt sig til at gribe Sagen an paa en anden Maade. Da man ikke har kunnet faae Menighederne til at vandre ud til andre Menigheder og Kirker, arbejder man paa at drage Præsterne hen til andre Kirker og Menigheder. Men herved er det Princip, hvorpaa Loven hviler, allerede brudt; thi Loven har væsentligt til Hensigt at fyldestgjøre en virkelig religions Samvittigheds trang, og dette er naaet derved, at det staaer Enhver frit for at søge til den Præst, han føler sig hen draget til. Der kan imidlertid gives Tilfælde, hvor Villighedsgrunde tale for en Udvidelse, og det er paa en saadan, at ogsaa andre Medlemmer af Udvalget ere gaaede ind, navnlig derpaa: at det ved Barnebaab, Brudevielse og Rigtale maa staae den valgte Præst frit for at udføre den paagjældende Forretning i Vedkommendes egen Kirke. Paragraphen er bleven staaende ved saadanne Handlinger, hvor paa den ene Side Præstens Personlighed kommer ganske væsentlig i Betragtning og hvor paa den anden Side Gjenstanden for disse Handlinger er en enkelt Familie. Det gjælder i høieste Maal om Begravelse og Rigtale. At der den valgte Præst fører Ordet over den Døde og til de Esterlavede er i sin Orden, og da Riget er bundet til Sognets Kirkegaard, maa den valgte Præst have fri Afgang til Kirkegaarden og til Kirken. Noget lignende kan ogsaa gjælde om Brudevielse; det kan ikke være ligegyldigt, hvilken Præst der udtaler den kirkelige Velsignelse over Brudeparret. Ved Barnebaaben finder ikke det samme Sted, thi der er Præsten bunden til den anordnede Formular og det er ikke Tro, men Overto, om Noget mener, at Daabens Gyldighed og Betydning skulde være afhængig af Præstens Personlighed; men saameget større er Ulempen, at skulle føre det spæde Barn til en maaskee langt bortliggende Kirke. Derimod forholder det sig ganske anderledes med Altergangen. Altergangen er Menigheds gudstjenestens, er Menigheds gudstjenestens helligste Handling og